

Αθήνα, 10 Φεβρουαρίου 2020

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους κ.κ. Υπουργούς :

Εσωτερικών

Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων

Υγείας

Ανάπτυξης & Επενδύσεων

Οικονομικών

Θέμα: Ανάγκη αύξησης των υποδομών και ενίσχυσης της λειτουργίας των ΣΥΔ (Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης)

Η υποστηριζόμενη διαβίωση είναι η ενδεδειγμένη δράση μέσω της οποίας συντελείται η αποϊδρυματοποίηση των ατόμων με αναπηρία που φιλοξενούνται σε μονάδες φροντίδας, η αποφυγή της ιδρυματοποίησής τους, στη περίπτωση που το οικογενειακό τους περιβάλλον αδυνατεί, για οποιοδήποτε λόγο, να υποστηρίξει τη διαβίωσή τους και η απόκτηση καλύτερης ποιότητας ζωής σε όρους υγιεινής, ασφαλούς και άνετης διαμονής, συνεχούς φροντίδας και μέριμνας, ανάπτυξης των όποιων ειδικών ικανοτήτων τους.

Οι σκοποί των ΣΥΔ είναι η υπεράσπιση των ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων, η προαγωγή της αυτονομίας και της ικανότητας αυτοεξυπηρέτησης μέσω της βελτίωσης της λειτουργικότητας των ικανοτήτων των ενοίκων, η βελτίωση των κοινωνικών δεξιοτήτων τους και η καλλιέργεια ομαδικού πνεύματος, η ενθάρρυνση της κοινωνικής τους συμμετοχής, η ευαισθητοποίηση της κοινωνίας, η μείωση του στίγματος και των διακρίσεων και η παροχή υποστήριξης για την κοινωνική ένταξή τους.

Κατά διαστήματα, βλέπουν το φως της δημοσιότητας ιστορίες με τραγικό τέλος από γονείς, που δεν είχαν την οικονομική δυνατότητα ή το ψυχικό σθένος, το οποίο ενδυναμώνεται από μια ολοκληρωμένη ψυχολογική και νομική υποστήριξη, να συνεχίσουν να φροντίζουν το ανάπηρο παιδί τους. Ακόμη όμως και στην αντίθετη περίπτωση, παραμένει το στρες και η αγωνία των γονέων για το ποιο θα είναι το μέλλον του παιδιού τους όταν αυτοί θα έχουν φύγει από τη ζωή. Ο

γονέας που αντιμετωπίζει την κατάσταση δεν πρέπει να είναι μόνος αλλά να υποστηρίζεται από ένα κράτος πρόνοιας και δικαίου, έτσι ώστε να μπορεί να εξασφαλίσει ποιοτική διαβίωση για το παιδί του, ακόμη και όταν αυτός δε θα μπορεί να φροντίσει το παιδί του λόγω γηρατειών ή θανάτου. Επιπρόσθετα, δεν λείπουν και οι περιπτώσεις Ξενώνων που φιλοξενούν παιδιά, για παράδειγμα, με νοητική υστέρηση ή/και Διάχυτες Αναπτυξιακές Διαταραχές που σε περίπτωση υποτροπής τους δεν μπορούν να την αντιμετωπίσουν λόγω τραγικών ελλείψεων και καταφεύγουν στην εισαγγελική εντολή που οδηγεί τα παιδιά αυτά σε ψυχιατρεία ή νοσοκομεία επιδεινώνοντας έτσι περαιτέρω την κατάστασή τους.

Η θλιβερή αυτή πραγματικότητα, που δεν συνάδει με τις αρχές ενός κράτους πρόνοιας και δικαίου, καθιστά επιτακτική την ανάγκη για ένα μόνιμο μηχανισμό υποστήριξης των εν λόγω ατόμων και, κατ' επέκταση, των οικογενειών τους. Είναι επιτακτική η ανάγκη της αύξησης των υποδομών και ενίσχυσης της λειτουργίας των ΣΥΔ μέσω, ενδεικτικά, μόνιμης χρηματοδότησης, ώστε να μην εξαρτώνται από τη φιλανθρωπία ή από προσωρινά προγράμματα χρηματοδότησης, της στήριξης και της διεύρυνσης του προνοιακού χάρτη των φορέων παροχής υπηρεσιών προς τα άτομα με αναπηρία, ΝΠΔΔ και ΝΠΙΔ μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα εντός της κοινότητας, της επικαιροποίησης του κανονιστικού πλαισίου ίδρυσης και λειτουργίας των ΣΥΔ και χωροθέτησής τους σε κάθε διοικητική ενότητα /Δήμο/ Περιφέρεια κ.α.

Εν συντομία, επιβάλλεται η κατάρτιση ενός ολοκληρωμένου εθνικού σχεδίου δράσης και μιας μακροπρόθεσμης στρατηγικής με επαρκείς πιστώσεις προϋπολογισμού και έναν αποτελεσματικό μηχανισμό παρακολούθησης σε στενή διαβούλευση και με την ενεργό συμμετοχή των ατόμων με αναπηρία, μέσω των αντιπροσωπευτικών τους οργανώσεων.

Η προηγούμενη κυβέρνηση επικαιροποίησε το πλαίσιο ίδρυσης και λειτουργίας των ΣΥΔ με την ΚΥΑ Δ12/ΓΠ, οικ. 13107/283 (Β'1160, 8/4/2019) των υπουργών Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Οικονομικών, που αντικατέστησε την ΚΥΑ Δ12/ΓΠ, οικ.62866/1832 (Β'5582, 30/11/2018). Επίσης, η πρώην υπουργός εξασφάλισε κονδύλια του ΕΣΠΑ προερχόμενα από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο μέσω της ΕΥΣΕΚΤ (Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου) για τα λειτουργικά έξοδα των υφισταμένων και άλλων επερχόμενων (τότε) ΣΥΔ. Βασικός στόχος της προηγούμενης κυβέρνησης ήταν η αποϊδρυματοποίηση και η δημιουργία ΣΥΔ σε διαμερίσματα μέσα στον αστικό ιστό και η αποφυγή δημιουργίας νέων ΣΥΔ εκτός πόλεως που θα καθιστούσε απαγορευτική την κοινωνικοποίηση των ατόμων.

Επειδή:

- Η υποστηριζόμενη διαβίωση εξυπηρετεί το πρωταρχικό δικαίωμα για ανεξάρτητη διαβίωση κάθε ατόμου και στοχεύει παράλληλα στην ανάπτυξη και διατήρηση στο μέγιστο βαθμό των δεξιοτήτων και ικανοτήτων των ενοίκων. Επιπλέον, στοχεύει στην αποφυγή της περιθωριοποίησης ή ιδρυματοποίησης των εν λόγω ατόμων
- Το υπόψη ζήτημα είναι διαχρονικό και, βάσει σχετικών μελετών και στατιστικών, με αυξητικές τάσεις
- Η υποστηριζόμενη διαβίωση αντιμετωπίζει το ζήτημα της διαβίωσης-κατοικίας με προοπτική μακράς διάρκειας ή δια βίου
- Το κράτος δικαίου οφείλει να εγγυάται τη μη διάκριση και ισότητα όλων των πολιτών καθώς και τη περιφρούρηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ελευθεριών όλων, συμπεριλαμβανομένων και όσων βιώνουν πολλαπλή διάκριση
- Η υποστηριζόμενη διαβίωση οφείλει να εντάσσεται σε ένα ολοκληρωμένο εθνικό σχέδιο δράσης και σε μια συνεκτική και μακροπρόθεσμη στρατηγική με επαρκή και συνεχή ροή πιστώσεων προϋπολογισμού και ένα αποτελεσματικό μηχανισμό παρακολούθησης
- Ο συντονισμός των πολλαπλών επιμέρους σημείων αναφοράς σε όλους τους δήμους και περιφέρειες της χώρας υπαγορεύει την ανάγκη δημιουργίας ενός εσωτερικού κεντρικού μηχανισμού συντονισμού-παρακολούθησης και υποστήριξης των δήμων και περιφερειών της χώρας για την εφαρμογή της εθνικής, ευρωπαϊκής και διεθνούς νομοθεσίας και την αξιοποίηση των αναπτυξιακών προγραμμάτων της τοπικής αυτοδιοίκησης
- Ο καλύτερος δυνατός συντονισμός των συναρμόδιων υπουργείων θα διευκόλυνε τόσο την αύξηση των υποδομών (στέγη – κατασκευή νέων ΣΥΔ ή/και τροποποιήσεις διαμερισμάτων για νέες ΣΥΔ- , εξοπλισμός κ.λ.π) όσο και την λειτουργία των ΣΥΔ
- Λόγω της διαχρονικότητας, μονιμότητας και των αυξητικών τάσεων του ζητήματος είναι επιτακτική η ανάγκη μόνιμης χρηματοδότησης για τη δημιουργία υποδομών και την ενίσχυση των λειτουργικών εξόδων, πέραν των όποιων προσωρινών προγραμμάτων χρηματοδότησης

Ερωτώνται οι κ.κ. Υπουργοί:

1. Πως προτίθενται να αντιμετωπίσουν, ο καθένας στο τομέα του, το ζήτημα της αυξανόμενης ανάγκης υποδομών και ενίσχυσης λειτουργίας των ΣΥΔ; Υπάρχει κάποιος μακροπρόθεσμος σχεδιασμός στο πλαίσιο ενός ολοκληρωμένου εθνικού σχεδίου δράσης και μιας μακροπρόθεσμης στρατηγικής με επαρκείς πιστώσεις προϋπολογισμού;

2. Εξετάζει το Υπουργείο Εσωτερικών τη περίπτωση δημιουργίας ενός εσωτερικού κεντρικού μηχανισμού συντονισμού-παρακολούθησης και υποστήριξης των δήμων και περιφερειών της χώρας για την εφαρμογή της εθνικής, ευρωπαϊκής και διεθνούς νομοθεσίας και την αξιοποίηση των αναπτυξιακών προγραμμάτων της τοπικής αυτοδιοίκησης;
3. Εξετάζουν οι συναρμόδιοι υπουργοί τη περίπτωση μόνιμης χρηματοδότησης των ΣΥΔ τόσο σε επίπεδο υποδομών όσο και σε επίπεδο λειτουργίας, πέραν των όποιων προσωρινών προγραμμάτων χρηματοδότησης;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Καρασαρλίδου Ευφροσύνη (Φρόσω)

Αγαθοπούλου Ειρήνη-Ελένη

Βαρδάκης Σωκράτης

Βέττα Καλλιόπη

Γιαννούλης Χρήστος

Γκαρά Αναστασία

Γκιόλας Ιωάννης

Δρίτσας Θεόδωρος

Ελευθεριάδου Σουλτάνα

Ζαχαριάδης Κωνσταντίνος

Ζεϊμπέκ Χουσεϊν

Ηγουμενίδης Νικόλαος

Καλαματιανός Διονύσιος- Χαράλαμπος

Καφαντάρη Χαρούλα (Χαρά)

Μάλαμα Κυριακή

Μαμουλάκης Χαράλαμπος (Χάρης)

Μάρκου Κωνσταντίνος

Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος

Μιχαηλίδης Ανδρέας

Μουζάλας Γιάννης

Μπάρκας Κωνσταντίνος

Μωραΐτης Αθανάσιος (Θάνος)

Ξενογιαννακοπούλου Μαριλίζα

Πατπάς Νικόλαος

Πούλου Παναγιού (Γιώτα)

Σκουρολιάκος Παναγιώτης (Πάνος)

Συρμαλένιος Νικόλαος

Τελιγορίδου Ολυμπία

Τζούφη Μερόπη

Τριανταφυλλίδης Αλέξανδρος

Φάμελλος Σωκράτης

Χαρίτου Δημήτριος (Τάκης)

Χατζηγιαννάκης Μιλτιάδης

Χρηστίδου Ραλλία

Ψυχογιός Γεώργιος